

ALLEEN GESPROKEN TEKST GELDT.

keper 45x. *ms*

Congresrede van Elli Izeboud, voorzitter van het partijbestuur van de Communistische Partij van Nederland, op het 29ste partijcongres, 1 maart 1985.

Beste aanwezigen, gedelegeerden, gasten en genodigden, vertegenwoordigers van de pers.

De komende drie dagen zal onze partij besluiten nemen over wat ons de komende twee jaar te doen staat.

Daarmee wordt de discussie afgerond, die in voorbereiding van dit congres heeft plaatsgehad.

Ruim 120 afdelingen vergaderden over de voorstellen van het aftredende partijbestuur, vaak met vervolgbijeenkomsten.

Ook werd dit congres voorbereid op een vrouwenconferentie en op bijeenkomsten van het vrouwenoverleg.

Opnieuw kan de discussie in de partij en op dit congres zich verheugen in een grote belangstelling ook van buiten onze kring.

Wij zien hierin een onderstropping van het belang van ons congres voor de Nederlandse politiek, met name voor de perspectieven van een progressief alternatief, waarvan de noodzaak zich dagelijks zwaarder doet voelen.

Ons congres komt bijeen op een ogenblik, dat massa's mensen zich voorbereiden op acties: acties tegen plaatsing van de kruisraketten, acties in de bedrijven voor 36 uur en koopkrachthandhaving, acties voor bescherming van de sociale zekerheid, solidariteitsacties met de bevolking van Nicaragua.

1985 belooft daarmee een jaar van strijd te worden.

Strijd die kansen biedt op resultaat.

De huidige situatie laat immers ook verdeeldheid zien bij rechts.

In de regeringscoalitie tekenen zich barsten af.

Na zich aanvankelijk gepresenteerd te hebben als een hecht team van 'snelle' jongens,

komt nu ook het beeld naar voren van een

elkaar beconcurrerend stelletje 'sterke mannen':

Ruding, Brinkman, Lubbers, van Aardenne,

met Nijpels als een eigenzinnige schildknaap,

voor wie de schopstoel dreigt.

Scheuren en barsten komen naar voren,

ook binnen de regeringspartijen,

als gevolg van een autoritaire politiek,

die ook de eigen achterban schoffeert.

Neem de affaire rond de PC-Hooftprijs,

de WWV, en vooral van Aardenne en het RSV-schandaal.

Wat betekent de huidige toestand voor deze regering

en voor toekomstige regeringsvorming,

want ook dat is nu al aan de orde.

Zeker is dat de positie van van Aardenne danig is geschokt

en onhoudbaar wordt,

wat voor moeite Lubbers zich ook getroost

om hem de hand boven het hoofd te houden.

Voorlopig mag van Aardenne kennelijk nog wel blijven zitten,
maar dat neemt niet weg
dat ook binnen de VVD krachtige geluiden hoorbaar worden
die duidelijk maken dat men ter wille van het redden
van het kabinet, liever deze minister laat vallen.

De mening van onze partij is duidelijk:

Natuurlijk moet van Aardenne verdwijnen.

Maar niet om de huidige regeringscoalitie te redden.

Dit hele kabinet moet weg!

Het gaat in de RSV-affaire niet slechts om een persoonlijk falen,
maar om een falende politiek.

Een politiek, die berust op corruptie,
op oncontroleerbare netwerken van macht,
en op het systematisch negeren van belangen,
verlangens en rechten van miljoenen mensen,
hun organisaties
en van het parlement.

Deze regering is in haar samenstelling
en systeem van regeren
uiting van deze falende politiek.

Het regeerakkoord van CDA en VVD functioneert
als een dictaat waarmee parlement en bevolking
onderworpen worden aan keiharde rechtse politiek.

Daarom, beste aanwezigen, vindt de CPN het zo nodig
strijd te voeren voor het verdrijven van deze regering

Wij stellen dit voorop

want het regeringsbeleid heeft een catastrofale
uitwerking voor de bevolking.

Koud en kil berekenend wordt elke keer bekeken
hoe ver men kan gaan,

en men schrikt er niet voor terug

telkens over de schreef te gaan.

Jonge werklozen worden massaal beledigd,

bijstandsvrouwen vernederd,

achtbare jury-rapporten in de vuilnisbak gedeponerd,

brede maatschappelijke discussies genegeerd.

Het is gebruik geworden om adviesorganen als de SER
en de Raad van State te passeren.

Oppositie wordt door deze regering voortdurend

binnen en buiten het parlement

voor voldongen feiten geplaatst.

Dit wordt gedekt door een parlementaire meerderheid,

die volgens alle opiniepeilingen

geen reëel maatschappelijk 'meerderheids'-draagvlak meer heeft.

Het kabinet presenteert zich als de voorhoede van een

'nieuwe tijdgeest',

van een rechts offensief over de hele linie,

die gekenmerkt wordt door politieke verloedering.

Dat gaat gepaard met pogingen om bijzondere instellingen

te behouden als bolwerken van bekrompenheid:

we kennen de voorbeelden van het weren van homo's uit
het bijzonder onderwijs,
en het weigeren abortus toe te passen in bijzondere ziekenhuizen.
Creativiteit op universiteiten en scholen worden beknot.
De cultuur verarmt.
Kunst en kunstenaars worden geringeloord,
De PC-Hooftprijs alleen bestemd verklaard voor de
brave borsten, de ja-knikkers.
De regering klopt zich op de borst met wat dan wordt
genoemd de 'successen' van haar beleid.
Gewezen wordt op het 'economisch herstel'.
Inderdaad, maar herstel voor wie?
Niet voor de werkenden,
de uitkeringsgerechtigden
en voor de werkzoekende vrouwen en jongeren.
Het economisch herstel is niet aangewend voor
bestrijding van de werkloosheid,
niet voor de bestrijding van de armoede,
niet voor ontwikkeling van maatschappelijke
en culturele voorzieningen.
De werkloosheid wordt voorgesteld als een
onoverkomelijk gegeven.
De stijging van het werkloosheidscijfer
wordt tegengegaan,
niet door werk te scheppen,
maar door het recht op werk aan mensen te ontfemen,

en groepen mensen van de arbeidsmarkt af te voeren.
Eerst zijn de - ouder - dan - 57 en-een-half-jarigen
uit de bakken gelicht,
nu wordt via de tweeverdienerswet een campagne ontwikkeld,
gericht op massale verdrijving van vrouwen van de arbeidsmarkt.
Zo blijft Lubbers wel beneden het miljoen.

Tekenend voor de werkwijze van het kabinet is ook
de manier waarop het sociale zekerheidsstelsel
om zeep wordt geholpen,
en uitkeringsgerechtigden uitgekleeft.
Zij worden onderworpen aan een zich voortdurend
uitbreidend stelsel van regels en controlebepalingen.
De staat eist over alles verantwoording.

Met wie woon je samen?

Met wie eet je?

Met wie slaap je?

Welke onkostenvergoeding krijg je voor je activiteiten
in je vrije tijd?

Alles wil men weten.

De plannen tot persoonsregistratie van het CDA
zijn inderdaad een logisch vervolg op waar men
al geruime tijd mee bezig is.

Mensen worden nummers.

Voor de regering bestaan geen individuele mensen
en mensenrechten.

Maar slechts gemiddelden, modalen, minima, met diverse soorten

echtheid, voordeurdelers. Etiketten!?

De deregulering, de vrijheid en de democratie,
zijn er voor de rijken en machtigen.

Voor de rest is er de bureaucratie,
de onvrijheid en het regeringsdictaat.

Geen economisch herstel dus voor het merendeel
van de bevolking.

Voor wie dan wel?

Voor de grote export- en wapenindustrie, de banken,
voor kapitalistische profiteurs en de juichers op de beurs.

Zij hebben belang bij het voortbestaan van dit kabinet.

De regering legt het in hún handen met de hogere rendementen
te doen wat zij willen.

En wat doen zij dan daarmee?

Invoering van arbeidstijdverkorting?

Hun antwoord: 36 uur? Nooit,
laat staan 25 uur.

En zo reageren zij op het gehele pakket van eisen
dat nu bij de onderhandelingen over de vernieuwing
van de CAO's op tafel ligt.

Wat zij wel met de hogere rendementen doen?

Zij investeren er mee in arbeidsbesparende technologieën
en vooral, zij gaan ermee naar het buitenland
om daar hun winstpositie te versterken.

Zij investeren in de Verenigde Staten
en helpen Reagan daar om zijn begrotingstekort te dekken.
Een begrotingstekort dat voortvloeit uit
alsmaar stijgende bewapeningsuitgaven
en bijvoorbeeld ook uit extra steun aan de
contra's in Nicaragua.

Partijgenoten,

Als je de regering bezig ziet,
onheil aanrichtend, kortzichtig te werk gaand,
intern verdeeld, met een versmallend draagvlak,
dan denk je: een beetje oppositie,
een beetje massa-beweging zou dat stelletje toch weg
moeten kunnen jagen?

Wat is daarvoor nodig

en wat gaat de CPN daarvoor doen?

Dat zijn de kwesties waar dit congres zich over uit zal spreken.

Nodig is:

- het doorbreken van intimidatie en aarzelingen
en voluit in actie gaan en overal daar de strijd
aanbinden waar maar even een vuist te maken is;
- het koersen op aaneensluiting van progressieve krachten,
gericht op concrete belangenbehartiging voor mensen,
die van PvdA, PSP, PPR en CPN meer verwachten dan alleen
maar protest. Het gaat erom directe reële oplossingen
te bieden voor hen die in nood verkeren en niet verder
meer terug kunnen en nu reden hebben om te ontvangen,

.. nadat zoveel is ingeleverd: aan loon, aan sociale, culturele en democratische rechten.

- het ontwikkelen van een alternatief, dat naar vorm en inhoud perspectieven biedt op vrede, crisisbestrijding en maatschappijvernieuwing.

Tegen deze achtergrond zijn de ontwerp-besluiten voor dit congres geformuleerd en besproken.

Het samenwerkingsakkoord, dat wij daarin voorstellen, is ingegeven door de overtuiging dat de oppositie zich nu verdergaande politieke doelen moet stellen en het democratisch bestaansrecht van deze regering betwisten.

Het gaat hierbij om een akkoord voor actie en alternatieven van alle progressieve krachten, waarbij partijen en bewegingen elk een eigen onderscheiden verantwoordelijkheid hebben.

Progressieve partijen moeten - gezamenlijk en afzonderlijk - in overleg treden met mensen in bewegingen, daarmee vaste verbindingen tot stand brengen.

Het is de verantwoordelijkheid van partijen om zich actief bezig te houden met het bevorderen van bewegingen, niet vanuit het gezichtspunt:

Hoe word ik er beter van?

Met welke snor trek ik stemmen van buitenlanders?

Maar hoe brengen we gemeenschappelijke doeleinden

dichterbij; hoe brengen we rechten voor buitenlanders tot stand.

Mensen, die verantwoordelijkheid dragen
en willen nemen in bewegingen,
zouden zich actief moeten bezighouden met
de opstelling van partijen.

Welke stappen en welke politieke stijl
verlangt ze van politieke partijen,
naar elkaar toe en naar bewegingen?

Aan de mensen in vakbeweging,
vredesbeweging, andere bewegingen,
die nu al debatteren over de vraag
hoe de politiek te beïnvloeden door het eventueel
uitbrengen van een stemadvies bij de komende verkiezingen,
zou ik willen zeggen:

wacht niet met oproepen tot er verkiezingen zijn,
maar roep nu de progressieve partijen op
om gemeenschappelijk op te treden voor een
progressief program van actie en alternatieven.

Voor alle progressieve mensen staat de taak
te zoeken naar wat gemeenschappelijk is in de
opstelling van partijen en in de huidige protestbewegingen
van allerlei aard om zo te komen tot een nieuwe kwaliteit
in de strijd voor progressieve doelen.

De ontwikkeling van een massale beweging
voor een andere politiek veronderstelt doelstellingen,
concrete eisen, idealen,
die boven de partijpolitieke uitgaan.

Tijdens haar bezoek aan de USA
bejubelde Thatcher de NAVO-lijn:
Opvoering van de bewaaring als
middel om tot onderhandelingen
te komen.

(116)

Wij gaan uit van een politiek die
eigen stappen en onderhandelingen ziet als
~~richt op~~ ^{middel} ~~om~~ tot ontwapening
te komen.

In het verloop van de samenwerking
in eigen land, in ~~het ver~~ aansluiting
bij de internationale dimensies van
de vredesbeweging - blijft de CPN
~~ook~~ internationaal optreden.

Ook in onze internationale activiteiten
zullen we er voor optreden om
betrekkingen met de sfeer van diplomatie
en binnenkaders te halen,
om schadelijke (partij-politieke) verdeeld-
heid te overbruggen -
om ^{vormen van} ~~samenwerking~~ te ontwikkelen die
aansluit bij mensen in beweging:
bij de vredesstrijd / bij strijd voor
werk en auto / bij strijd tegen
racisme en antisemitisme / bij
bevrijdingsstrijd.

De ^{progressieve} ~~samenwerking~~ in eigen land - heeft
ook internationaal betekenis -
blijft in sol. acties / blijft bleek ook
bv. bij Europese verkiezingen.

De CPN gaat bij dit alles
uit van een actieve internationale
opstelling.

11^a

Het verslag van werkzaamheden
en diverse verslagen in de ledenkrant
geven een beeld van de activiteiten
in de afgelopen periode ^{van solidariteitsacties}
^{van het zoeken naar}
^{nieuwe vormen van intern.}
Centraal ^{in dat alles} ~~staans~~ stond de vredestryd, ^{samenwerking}
de strijd tegen atoombewapening, de
strijd voor verlaging van de bewapenings-
uitgaven.

Dat zal ook de komende periode onze
prioriteit zijn.

Op wereldschaal dringt de noodzaak
van drastische verlaging van de
bewapeningsuitgaven zich steeds meer
op als voorwaarde ~~voor ontwikkeling~~
~~van volkeren~~ als voorwaarde voor
het bestrijden van imp^e. onderdrukking
en uitbuiting, als voorwaarde voor
ontwikkeling van volkeren in oost
en west, noord en zuid,
als voorwaarde voor het behoud
van de aarde en van de mens,
dieren en planten die daarop leven.

Beweging is meer, moet meer zijn dan een optelsom van partijpolitieke programma's, of de grootste gemene delers daarvan. Drastische maatschappijveranderingen bereik je niet met 'grootste gemene delers', maar met het verbinden van de meest creatieve momenten en sterkste punten van elk.

Wat zijn die verbindende punten, waaraan meningsverschillen zijn te onderschikken?

Ten eerste het tegenhouden van de kruisraketten.

Verder het terugdringen van het atoomgevaar, het blokkeren van een avonturistische atoom- en bewapeningspolitiek.

Een ander punt dat zich als hoofdzaak opdringt

in het hele scala van acties en bewegingen

is dat van bescherming en verovering van democratie, binnen en buiten het parlement;

het werken aan een politieke structuur,

waarin mensen gehoord worden, in plaats van dom gehouden.

Voorts zou het verlangen naar nieuwe maatschappelijke verhoudingen met gelijkwaardige posities voor alle mensen, gediend zijn met gemeenschappelijk optreden voor drastische arbeidstijdverkorting.

In de voorstellen voor het congres

worden deze benaderingen nader uitgewerkt,

en zullen bij de behandeling van de afzonderlijke hoofdstukken

Partijgenoten,

ons wordt vaak de vraag gesteld:

is zo'n samenwerkingsakkoord,

is het bereiken van een progressieve meerderheid reëel?

Wij communisten zeggen volmondig: ja!

Dit idee is niet uit de lucht komen vallen,

Het sluit aan bij de gegroeide samenwerking in diverse bewegingen die vaak niet tot links beperkt zijn.

Het sluit aan bij de ervaringen in de vredesbeweging,

bij de zich ontwikkelende samenwerking op allerlei niveaus

in de beweging van uitkeringsgerechtigden,

bij de ideeën in de vervoersbond, de voedingsbond,

de industriebond en bij de zich ontwikkelende traditie van gemeenschappelijk 1 mei-viering.

Deze ervaringen hebben ons geïnspireerd tot voorstellen voor hechtere samenwerking.

En ons niet alleen.

Ook in PSP en PPR wordt gediscussieerd over de vraag

hoe de samenwerking te versterken,

al heeft dat nog niet geleid tot duidelijke uitspraken.

In het debat over progressieve meerderheidsvorming

stuit je voortdurend op het onaantastbaar lijkend dogma

dat er in Nederland geen regering te vormen zou zijn

zonder VVD of CDA.

Ook de PvdA lijkt in deze dogmatiek verstrikt te zijn.

Een debat over de mogelijkheden van progressieve meerderheid en de keus daarvoor wordt feitelijk uit de weg gegaan met een beroep op korte termijn mogelijkheden en tactieken.

Beste aanwezigen,

Er zijn allerlei uitvluchten te bedenken, verwijzingen naar het buitenland, verwijzingen naar de verdeeldheid van links en de macht van rechts.

Maar ik zie in de ontwikkelingen van de afgelopen jaren de mogelijkheden om wel tot iets nieuws te komen.

Waarom zou een regering die steunt op een progressieve meerderheid, in Nederland niet kunnen?

Waarom zou in ons land, met zo'n vredesbeweging, met zo'n sterke en springlevende anti-fascistische traditie, waarom zou daar geen progressieve regeringspolitiek mogelijk zijn?

Het ligt juist voor de hand om daar wel aan te werken.

Het ligt voor de hand om het vraagstuk van regeringsbeleid uit handen te halen van ongrijpbare diplomatie en oncontroleerbare machtscentra.

Beste gedelegeerden,

Met de besluiten, die we het komende weekeinde zullen nemen kan de partij een nieuwe impuls geven aan progressieve machtsvorming.

Wij kunnen dat doen als we tegelijk een nieuwe start maken met de ontwikkeling van het partijleven en de versterking van de partijorganisatie.

Dit congres heeft de mogelijkheid om een periode van machtsstrijd in de partij af te sluiten, om hokjesgeest uit te bannen

en om de komende jaren onze communistische partij verder te ontwikkelen als bevrijdende beweging.

De afgelopen periode hebben mensen de partij verlaten, die geen perspectief meer zien in communistische politiek.

Er hebben mensen de partij verlaten

die onze partij tot een secte wilden maken

en in de jaren zeventig ontstane pluriformiteit wilden terugdringen.

Maar ook hebben mensen afgehaakt,

die hun creativiteit gesmoord voelden

in machts- en prestigestrijd.

Dit congres kan een signaal zijn om weer mee te gaan doen.

De voorbereiding van het congres, het verloop van de organisatieconferentie, de vrouwenconferentie,

de manifestatie van 3 februari, de vele activiteiten op

districts- en afdelingsniveau wettigen het vertrouwen dat

dit congres zo'n signaal zal geven.

De erylaringen van de afgelopen tijd laten zien dat de partij in grote meerderheid vindt dat de CPN zich moet laten gelden als een belangrijke politieke factor.

De CPN moet zich inzetten om de massabeweging te bevorderen en in dat kader te streven naar het overbruggen van partijpolitieke scheidslijnen.

Bij het formuleren van de voorstellen met betrekking tot de organisatie staat dit voorop: een zelfstandig optreden en organisatie van de communisten is onontbeerlijk om dat te bereiken.

We zullen op dit congres een nieuw partijbestuur kiezen.

Er is in de voorbereiding van het congres uitvoerig gediscussieerd over de eisen die aan het bestuur moeten worden gesteld.

Er is daarbij kritiek geleverd op het werk van het aftredende bestuur, mede aan de hand van de kritische beoordeling, die het partijbestuur zelf aan zijn functioneren heeft gewijd.

Ik wil hier niet ingaan op alles wat daarbij aan de orde is gekomen, maar het moet wel duidelijk zijn waar het de afgelopen periode om ging.

Is het zo dat het partijbestuur, zoals wel wordt gehoord,

keuzes ontweek of alleen maar laveerde tussen meningsverschillen door?

Scoutbatering

Dat is niet terecht.

~~Inderdaad, er is niet gezeten voor opheffing van de partij,~~

~~zodat door sommigen werd bepleit~~

~~Evenmin voor een terugtrekken in een isolement~~

~~waarbij losgelaten zou worden wat fundamenteel is voor~~

~~de koers van de partij:~~

~~het ontwikkelen van coalitiepolitiek.~~

~~Dáártussen niet willen kiezen is geen uiting van kleurloosheid.~~

~~Het partijbestuur heeft daarentegen gekozen voor een~~

voor het voortbestaan van de CPN als een ^{communistiche} partij van een nieuw type, met een ^{eigenlijke, afgevaardigde} oriëntatie.

Dankzij ^{het} dit optreden daarvoor ^{door} het functioneren ^{pb} en vele partijgenoten ^{is district en afdelingen} dankzij het vasthouden aan dit uitgangspunt,

kon de partij een aantal essentiële stappen zetten.

Een nieuw partijprogram kwam tot stand. Vervolgens werd

~~gebouwd aan een realistische eenheid van~~

~~de partij bij het ontwikkelen van activiteiten op hoofdpunten.~~

~~Op 3 februari jf. trad de partij naar buiten~~

~~met een manifestatie tegen de afbraakpolitiek van~~

~~het kabinet-Bubbens.~~ In die geest is door het functioneren ^{pb} het congres voorbereid. Aantal pb-leden ^{maar voor alle geldt dat niet als afscheid.} heeft niet bewilligd - vaak met lage dienst - Met alle moeilijkheden waarvoor de partij zich de afgelopen

periode geplaatst zag, - met alle moeite om het niet ^{elkaar kunn} elkaar te doen - bleek ook dat we niet zonder ^{en dat we het} werd vastgehouden aan die lijn.

~~De partij heeft het 20ste congres voorbereid~~ ^{in de geest van versterking van onze inzet voor} ^{elkaar} ^{Partij die willen} ^{progressieve machtsvorming.}

Aanwezigen, gedelegeerden,

~~Op dit congres kunnen we een belangrijke stap vooruit doen.~~

We hebben een bewogen tijd achter de rug;

tegelijk was het een tijd waarin communisten

op ^{verschillende plekken} ~~veel~~ ~~gebied~~ hun bijdrage leverde, ^{achis, en verzet.} ~~aan de strijd.~~

~~Dat was het geval in de acties in de buurten, in acties~~

~~van uitkeringsgerechtigden, op de bedrijven, in de vredes~~

~~De vertegenwoordigers van onze partij in de raden,~~ ^{beweging.}

~~staten en parlement, zetten zich in voor de~~

~~belangen van de mensen,~~

Onze vertegenwoordigers in de Tweede Kamer namen het

initiatief tot de enquête naar het RSV-schandaal. ^{een demo-}
^{cratisch lichtpunt in een tijd waarin het parlement}
~~Onze partij bevorderde initiatieven in de strijd~~ ^{wordt}

~~voor de vrede, op sociaal-economisch gebied,~~ ^{uitgehouden}

~~in de anti-racistische strijd tegen racisme.~~

~~De~~ ^{werd door communisten} ~~werd~~ ^{op menig terrein} ~~op menig terrein~~ ^{kw} ~~geleverd.~~ ^{aliteit}

Die kwaliteit zal ons in staat stellen de ^{eigen} ~~bijdragen~~ ^{te} ~~te leveren~~ ^{aan de strijd te leveren.}

~~die progressieve mensen van ons, communisten, verwachten.~~ ^{die} ~~werk.~~

~~Voorep staat daarbij onze inzet om het volkspetitionnement~~

~~tegen de kruisraketten tot een succes te maken~~

~~en zo mee te werken dat Nederland een eigen bijdrage levert~~

~~aan ontwapening, die internationaal haar uitwerking~~

~~niet zal missen.~~ ^{Bij acties} ~~ook de ons~~
^{inspireren door onze ideeën}

~~1985 is het jaar waarin ons volk het feit zal herdenken~~

~~dat veertig jaar geleden ons land werd bevrijd van de~~

~~bezetting door de Duitse fascistten.~~

108
We zullen ons daarbij laten
inspireren door

- de toekomst die we voor ogen hebben
- de ~~onstuimige~~ ^{onstuimige} bewegingen in het heden
- en door waardevolle strijdtradities uit het verleden,
door hoogtespunten van massaal verzet,

~~door~~ ^{meest-invloeyende}
De sterkste ^{meest-invloeyende} momenten in de geschiedenis van onze partij zijn zonder twijfel die momenten, waarop communisten zich gerangschikt en dus hun organisatie inzetten voor doelen die boven directe partij-politiek uitgaan:

- in verzet tegen fascisme, ~~of~~ februaristalij; ^{en levedhande}
- in hoofzaken ^{van} anti-fascistische traditie
- in solidariteit met Indonesische revolutie
- tegen de N-Bom.

~~1985 is een jaar van herdenking~~

~~1985~~ 1985 is een jaar van herdenking
1985 wordt een jaar van verzet.

Dit congres zal uitmaken hoe de communistische partij daarin gaat optreden. Vreindline, vrienden Kameraden, het congres is geopend.